Vriendenbericht 38

December 2024

Stichting Vrienden van Brabantse Landgoederen

Terugblik Vrienden- en Vrijwilligersdag Landgoed Anneville

Op zaterdag 5 oktober jl. opende Landgoed Anneville haar deuren voor de ruim 60 deelnemende Vrienden en Vrijwilligers van Brabantse Landgoederen. Het enthousiaste gezelschap van zowel Noord- als Zuid-Brabanders kwamen bijeen in Ulvenhout, net ten zuiden van Breda.
Jan en Wim baron de Constant Rebecque zorgden voor een gastvrije ontvangst in het Koetshuis van het historische landgoed. Jan baron de Constant Rebecque vertelde over de geschiedenis van het landgoed en haar voormalige bewoners, waaronder Koningin Wilhelmina en Prins Bernhard.
Verre voorouder Prosper Cuypers van Veldhoven liet in 1852 een landhuis bouwen, midden in de eindeloze heide. Het was eerst in gebruik als zomerhuis van de familie Cuypers. In 1934 vererfde het landgoed via zoon Edouard Cuypers en diens dochter Charlotte naar haar dochter Fréderique, die gehuwd was met Victor baron de Constant Rebecque. Die verhuurde het landhuis aan de befaamde restauranthouder Joseph Coumans, die van Anneville een gerenommeerd hotel-restaurant maakte. De laatste decennia is het landhuis in gebruik als een kantoor.
Zowel het landgoed als het Koetshuis worden nu beheerd door de familie zelf.

Jan en Wim zijn opgegroeid op het landgoed. Tijdens de wandeling die volgde op de presentatie, stonden we stil bij het prachtige landhuis, en wees Jan ons op bijzondere elementen. Ook de befaamde 'Troeteleik' die midden in de A58 ligt werd bewonderd, vanaf het viaduct.

We sloten de middag af met een hapje en een drankje, uit de keuken van het Koetshuis. Voorzitter Sammy van Tuyll bood namens alle aanwezigen de gebruikelijke boom aan, deze keer een kleurrijke Malus.

Voor meer informatie over Landgoed Anneville: zie https://koetshuisanneville.nl/ons-verhaal/

Met dank aan onze 'Huisfotograaf' Rinus Lock, ziet u de prachtige foto's via https://brabantselandgoederen.eu/landgoed-anneville-oktober-2024/

Hertog Janlezing 2025

Noteer alvast in uw agenda: dinsdagavond 25 maart 2025 vindt de volgende Hertog Janlezing plaats. Prof. dr. Arnoud-Jan Bijsterveld zal een lezing verzorgen met als titel: "Zóó is Brabant. Regionale identiteit en regionalisme in Brabant".

Als reactie op globalisering en 'het falen van de natiestaat' zien we in het hedendaagse Europa – ook in Noord- en Zuid-Brabant – een herlevend nationalisme en regionalisme. Regionalisme – simpel gezegd nationalisme op regionaal niveau – is echter ouder dan vandaag. Vanaf de negentiende eeuw hebben we in Europa verschillende golven van regionalisme gezien. Noord-Brabant is daar een mooi voorbeeld van. Ook nu nog neemt regionalisme uiteenlopende vormen aan: er zijn regio's die zich vooral op zichzelf richten en uitgaan van 'eigen volk eerst'. Maar er zijn ook regio's die de voordelen van globalisering proberen te verzoenen met een sterke regionale identiteit. Dat laatste noemen we 'glocalisering'. Aan de hand van het voorbeeld van Noord-Brabant zal prof. Dr. Bijsterveld in zijn lezing de verschillende vormen van 'oud' en 'nieuw' regionalisme bespreken, waarbij hij ook enkele uitstapjes naar het zuiden zal doen.

Arnoud-Jan Bijsterveld is inmiddels 25 jaar hoogleraar aan de Tilburg University en neemt komend voorjaar afscheid. Het

bestuur van SVBL is verheugd dat hij voor de tweede keer de Hertog Janlezing verzorgt en wederom zal ingaan op de geschiedenis en de cultuur van Brabant. Eerder verzorgde hij de 3e Hertog Jan lezing op Kasteel Heeze met als titel “Het ontstaan van het hertogdom Brabant, de toevallige uitkomst van een wisselvallig proces”.
We zijn nog op zoek naar een passende locatie in Noord- of zuidelijk Brabant (suggesties zijn welkom). U ontvangt uiteraard tijdig de formele uitnodiging mét vermelding van de locatie van de lezing.
Ook kunt u vast de datum voor de volgende Vrienden- en Vrijwilligersdag noteren. Die wordt immers altijd op de eerste zaterdag van oktober gehouden, dus op 4 oktober 2025.

Boekentips

Voor onder de Kerstboom hebben we nog een tweetal boekentips voor u, voor boeken die gaan over de geschiedenis van Brabant.

Ten eerste: “De scheiding die niemand wilde” van auteur Willem de Bruin. Willem de Bruin, geboren en getogen in Oosterbeek, was redacteur en commentator van de Volkskrant. Hij schreef beschouwingen over een breed scala aan onderwerpen voor diverse bijlagen van de krant. Hij is tegenwoordig medewerker van het Historisch Nieuwsblad. Het boek gaat over de vraag of de breuk tussen Nederland en België wel zo onvermijdelijk was. Nog geen twee eeuwen geleden vormden Nederland, België en Luxemburg enige tijd één staat; een episode die in ons collectieve geheugen inmiddels ver is weggezakt. Wat weten wij nog van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, de naam waaronder in 1815 de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden werden samengevoegd? In 1830 viel het jonge koninkrijk alweer uiteen en kreeg Nederland er een nieuw buurland bij: België.
In dit boek wordt een prachtige reconstructie geboden van de turbulente gang van zaken van dag tot dag. Nu Vlaanderen en Wallonië steeds verder uit elkaar drijven, dringt zich opnieuw de vraag op: waarom wilde het Zuiden zich destijds van het Noorden afscheiden? Was de breuk onvermijdelijk of had het ook anders kunnen aflopen? Willem de Bruin laat zien hoe de dynamiek van de opstand de hoofdrolspelers soms een andere richting op stuurde dan hen aanvankelijk voor ogen stond.

De tweede boekentip is “De Hertogen van Brabant 640-1430” van Dr. Edward De Maesschalck. Edward De Maesschalck is historicus aan de K.U. Leuven en de Ecole Nationale des Chartes in Parijs. Hij was 30 jaar programmamaker bij de VRT en adviseur bij Canvas. Daarnaast is hij de auteur van historische werken zoals o.a. De graven van Vlaanderen, De Bourgondische vorsten en Oranje tegen Spanje.

Het jaar 1000. Uit het niets scheppen de nazaten van de Karolingische vorsten tussen Maas en Schelde een land: het hertogdom Brabant. Vanuit het kleine Leuven en met de machtige abdij van Nijvel als eerste steunpunt haalden ze met grote hardnekkigheid gebieden binnen: steden als Brussel, Tienen, Gembloers, Antwerpen en Breda vallen onder hun bevoegdheid.
Rond 1200 worden ’s-Hertogenbosch (het bos van de hertog al) en tal van andere steden, zoals Turnhout, Helmond en Eindhoven gesticht.
De vorming en opgang van Brabant is een ingewikkelde puzzel van talloze gebeurtenissen, veldslagen, huwelijken, tragische overlijdens en bittere strijd om de macht. Voor het eerst krijgt de lezer het hele verhaal in chronologische volgorde en in een begrijpelijke taal, met bovendien meer dan honderd vertaalde citaten uit charters en verhalen van auteurs, die het vanaf de eerste rij hebben meegemaakt.

Tot slot:

Het bestuur van de Stichting Vrienden van Brabantse Landgoederen wenst u fijne kerstdagen toe en hoopt u in 2025 wederom als Vriend van Brabantse Landgoederen persoonlijk bij één van onze activiteiten te mogen begroeten.

COLOFON
Stichting Vrienden van Brabantse Landgoederen
Boterbloem 5 – 4761 WL Zevenbergen

Kijk voor meer informatie op: **www.brabantselandgoederen.eu**
info@brabantselandgoederen.eu